

Strasbourg, 12.2.2019
COM(2019) 88 final

2019/0040 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o nekaterih vidikih varnosti na železnici in železniške povezljivosti v zvezi z izstopom
Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije**

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji predložilo uradno obvestilo o nameri o izstopu iz Unije. To pomeni, da bo od 30. marca 2019 (datum izstopa) za Združeno kraljestvo prenehala veljati primarna in sekundarna zakonodaja Unije, če sporazum o izstopu¹ ne bo ratificiran. Združeno kraljestvo bo takrat postalo tretja država.

Izstop Združenega kraljestva iz Unije brez sporazuma o izstopu vpliva na veljavnost varnostnih pooblastil, izdanih na podlagi člena 11 Direktive 2004/49/ES upravljavcem infrastrukture za upravljanje in delovanje čezmejne infrastrukture, ki povezuje Unijo in Združeno kraljestvo.

V Sporočilu Komisije z naslovom Priprave na izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije 30. marca 2019: načrt ukrepov za nepredvidljive razmere² je Komisija določila načela, na katerih temeljijo ukrepi za nepredvidljive razmere, vključno z načelom, da ti ukrepi ne bodo sanirali škode, nastale zaradi manjkajočih ukrepov za pripravljenost s strani deležnikov, niti ne bodo odpravljali zamud pri izvajanju ukrepov zadevnih deležnikov. Komisija je v navedenem sporočilu navedla ukrepe, ki so po njenem mnenju potrebni, obenem pa opozorila, da bodo pozneje morda potrebni dodatni ukrepi.

Evropski svet (člen 50) je 13. decembra 2018 ponovno pozval k okrepitvi prizadevanj, da bo EU na vseh ravneh pripravljena na posledice izstopa Združenega kraljestva, pri čemer je treba upoštevati vse možne rezultate.

Komisija je z državami članicami o možnih posledicah izstopa razpravljala na seminarjih, ki jih je leta 2018 organiziral Svet Evropske unije. Poleg tega se je o učinkih izstopa in o ukrepih za pripravljenost obsežno razpravljalo med več obiski v vseh državah članicah.

Na področju železniškega prometa lahko v večini primerov učinek izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije na spričevala, pooblastila in licence z različnimi ukrepi odpravijo deležniki, zlasti z ustanovitvijo sedeža v državi članici in pridobitvijo ustreznih pooblastil, spričeval in licenc v zadevni državi.

Vendar bi bila med zadevnimi državami članicami EU in Združenim kraljestvom potrebna pogajanja in podpis sporazumov za reševanje vprašanj, ki so neposredno povezana z železniškim čezmejnim obratovanjem, zagotavljanje kontinuitete teh storitev po datumu izstopa ter s tem ublažitev motenj v Uniji. Sklenitev takih dvostranskih sporazumov bi bila mogoča šele, ko bo Združeno kraljestvo postalo tretja država.

Zlasti bi bilo treba stanje v zvezi z dvonacionalnim varnostnim organom, vzpostavljenim v skladu s pogodbo iz Canterburyja, ki se nanaša na predor pod Rokavskim prelivom, prilagoditi ob upoštevanju novega statusa Združenega kraljestva kot tretje države.

Zato je primerno, da Komisija predlaga ukrepe za podaljšanje veljavnosti pooblastil za nekatere dele železniške infrastrukture v skladu z ustrežno zakonodajo EU.

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_withdrawal_agreement_0.pdf.

² COM(2018) 880 final, 13.11.2018.

Taka podaljšana veljavnost bi morala biti časovno omejena na to, kar je nujno potrebno, da se Združenemu kraljestvu in zadevnim državam članicam zagotovi dovolj časa za sklenitev potrebnih sporazumov.

To zadeva samo varnostna pooblastila, izdana na podlagi člena 11 Direktive 2004/49/ES upravljavcem infrastrukture za upravljanje in delovanje čezmejne infrastrukture, ki povezuje Unijo in Združeno kraljestvo.

Predlagane določbe so namenjene zagotavljanju kontinuitete, omejene na čezmejno obratovanje in storitve, v skladu z veljavnimi pravnimi zahtevami Unije. Prekinitev teh dejavnosti bi povzročila velike socialne in gospodarske težave. Pri zagotavljanju skladnosti organizacij z zakonodajo EU bo predlog zagotovil tudi varstvo potrošnikov in državljanov.

Ukrepi iz tega predloga so pogojeni z varnostnimi standardi, ki so enaki zahtevam EU, veljavnim za infrastrukturo na ozemlju Združenega kraljestva, in ki se uporabljajo za zagotavljanje čezmejne železniške povezljivosti.

Vendar se lahko večjim motnjam izognemo samo, če prevozniki v železniškem prometu in nacionalni organi hitro sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da bodo dovoljenja za dostop na trg, dovoljenja za strojevodje ter vsa druga spričevala in pooblastila za delovanje na ozemlju Unije izdana pravočasno pred 30. marcem 2019.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog naj bi bil *lex specialis*, ki bi obravnaval nekatere posledice, ki izhajajo iz prenehanja uporabe Direktive 2004/49/ES za Združeno kraljestvo. Predlagani pogoji so strogo omejeni na to, kar je v zvezi s tem potrebno, da bi se izognili motnjam pri čezmejnem obratovanju. Namenjeni so tudi zgolj časovno omejeni uporabi. Sicer se bodo še naprej uporabljale splošne določbe navedenih aktov. Ta predlog je torej v celoti skladen z veljavno zakonodajo.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog se nanaša na varnost in povezljivost v železniškem prometu ter dopolnjuje Direktivo 2004/49/ES, in sicer je posebej namenjen obravnavi položaja Združenega kraljestva, ki izstopa iz Unije brez sporazuma o izstopu.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga je člen 91(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Ker predlog dopolnjuje obstoječo zakonodajo Unije z določbami, ki omogočajo njihovo pravilno uporabo po izstopu Združenega kraljestva iz Unije, se lahko njegov cilj doseže le z aktom na ravni Unije.

- **Sorazmernost**

Predlagana uredba se šteje za sorazmerno, saj lahko prepreči motnje, in sicer z omejeno in potrebno pravno spremembo, ki zajema potrebo po zagotavljanju kontinuitete čezmejnih železniških storitev z Združenim kraljestvom. Ne presega tistega, kar je potrebno za doseg tega cilja, in ne vsebuje splošnejših sprememb ali kakršnih koli trajnih ukrepov.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog vsebuje omejen sklop določb za obravnavo zelo specifičnega in enkratnega stanja. Zato ni primerno spreminjati Direktive 2004/49/ES in Direktive 2016/798, s katero bo nadomeščena z učinkom od 16. junija 2019. Ustrezne določbe v zvezi z zadevnimi pooblastili so zajete v Direktivi 2004/49/ES. Ob upoštevanju tega se zdi, da je uredba Evropskega parlamenta in Sveta edina ustrežna oblika pravnega akta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Ni ustrežno zaradi izjemne in enkratne narave dogodka, zaradi katerega je potreben ta predlog.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Posebne okoliščine v zvezi s pogajanji o izstopu Združenega kraljestva iz Unije in nenehno spreminjajoče se razmere so predstavljale znatne omejitve glede možnosti za javno posvetovanje o predlogu. Ne glede na to so različne zainteresirane strani iz železniškega prometa in predstavniki držav članic opozorili na izzive, ki jih prinaša izstop Združenega kraljestva iz EU, ter na možne rešitve zanje.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Te informacije so bile predmet interne pravne in tehnične analize, da bi se zagotovilo, da predlagani ukrep dosega svoj predvideni namen, vendar je hkrati omejen na to, kar je nujno potrebno.

- **Ocena učinka**

Ocena učinka ni potrebna zaradi izjemne narave razmer in omejenih potreb obdobja, v katerem se izvaja sprememba statusa Združenega kraljestva. Na voljo ni bistveno različnih možnosti politike, razen predlagane.

- **Temeljne pravice**

Predlog ne vpliva na uporabo ali varstvo temeljnih pravic.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Ni relevantno.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno zaradi kratkotrajne narave predlaganega ukrepa.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o nekaterih vidikih varnosti na železnici in železniške povezljivosti v zvezi z izstopom
Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 91(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁴,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 predložilo uradno obvestilo o svoji nameri o izstopu iz Unije v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji. Pogodbi se bosta za Združeno kraljestvo prenehali uporabljati z dnem začetka veljavnosti sporazuma o izstopu, sicer pa dve leti po navedenem uradnem obvestilu, torej od 30. marca 2019 dalje, razen če Evropski svet po dogovoru z Združenim kraljestvom soglasno ne sklene, da se navedeno obdobje podaljša.
- (2) Na področju železniškega prometa lahko posledice izstopa Združenega kraljestva iz Unije na spričevala in pooblastila z različnimi ukrepi odpravijo zadevni prevozniki, na primer tako, da ustanovijo sedež v državi članici in tam pridobijo ustrezne licence in spričevala.
- (3) Za uporabo varnostnih predpisov Unije za predor pod Rokavskim prelivom je trenutno odgovoren dvonacionalni varnostni organ, ustanovljen s pogodbo iz Canterburyja. Sistem, vzpostavljen z navedeno pogodbo, bi bilo treba prilagoditi in ob tem upoštevati status Združenega kraljestva kot tretje države.
- (4) Ukrepi iz tega predloga so pogojeni z varnostnimi standardi in postopki, ki so enaki zahtevam Unije, veljavnimi za infrastrukturo, ki se uporablja za zagotavljanje čezmejne železniške povezljivosti z Združenim kraljestvom.
- (5) Da se zadevnim stranem omogoči sklenitev potrebnih sporazumov in sprejetje vseh ukrepov, potrebnih za preprečevanje motenj, je treba ob upoštevanju statusa Združenega kraljestva kot tretje države podaljšati veljavnost nekaterih pooblastil.

³ UL C [...], [...], str. [...].

⁴ UL C [...], [...], str. [...].

- (6) Trajanje takega podaljšanja veljavnosti pooblastil bi moralo biti časovno omejeno na tisto, kar je nujno potrebno, da se zadevnim državam članicam omogoči potrebno ukrepanje v skladu z veljavnimi določbami prava Unije.
- (7) Da bi se izognili večji motnji pri storitvah čezmejnega železniškega prometa z Združenim kraljestvom, je pomembno tudi, da prevozniki v železniškem prometu in nacionalni organi hitro sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da bodo dovoljenja za dostop na trg, dovoljenja za strojevodje ter spričevala, pooblastila in licence za delovanje na ozemlju Unije izdana pravočasno pred 29. marcem 2019
- (8) Da se zagotovijo enotni pogoji za izvajanje te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za odvzem ugodnosti, dodeljenih imetnikom pooblastil, kadar ni zagotovljeno, da se varnostni standardi, enaki zahtevam Unije, uporabljajo za vse zadevne infrastrukture. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁵. Za sprejetje teh ukrepov bi bilo zaradi njihovega morebitnega učinka na varnost na železnici treba uporabiti postopek pregleda. Glede na nujnost zadeve bi morala Komisija sprejeti izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj.
- (9) Zaradi nujnosti zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije bi bilo treba uporabiti izjemo od roka osmih tednov iz člena 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Uniji, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (10) Določbe te uredbe bi morale začeti veljati čim prej in bi se morale začeti uporabljati dan po tem, ko se Pogodbi prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo in v njem, razen če do takrat začne veljati sporazum o izstopu, sklenjen z Združenim kraljestvom

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba določa posebne določbe zaradi izstopa Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska (v nadaljnjem besedilu: Združeno kraljestvo) iz Evropske unije za nekatera varnostna pooblastila, izdana na podlagi Direktive 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁶.
2. Ta uredba se uporablja za varnostna pooblastila, izdana na podlagi člena 11 Direktive 2004/49/ES upravljavcem infrastrukture za upravljanje in delovanje čezmejne infrastrukture, ki povezuje Unijo in Združeno kraljestvo, ki so veljavna na dan pred datumom začetka uporabe te uredbe.

⁵ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁶ Direktiva 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o varnosti na železnicah Skupnosti ter o spremembi Direktive Sveta 95/18/ES o izdaji licence prevoznikom v železniškem prometu in Direktive 2001/14/ES o dodeljevanju železniških infrastrukturnih zmogljivosti, naložitvi uporabnin za uporabo železniške infrastrukture in podeljevanju varnostnega spričevala (UL L 164, 30.4.2004, str. 44).

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo ustrezne opredelitve iz Direktive 2004/49/ES in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi navedene direktive. Ustrezne opredelitve Direktive (EU) 2016/798 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ ter vseh delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na njeni podlagi, se uporabljajo od datuma, ko se navedena direktiva začne uporabljati za pooblastila iz člena 1(2).

Člen 3

Veljavnost varnostnih pooblastil

Pooblastila iz člena 1(2) ostanejo veljavna tri mesece od datuma začetka uporabe te uredbe.

Člen 4

Pravila in obveznosti v zvezi s pooblastili

1. Za pooblastila, ki jih ureja člen 1(2) te uredbe, veljajo pravila, ki se uporabljajo zanje v skladu z Direktivo 2004/49/ES in Direktivo (EU) 2016/798 od datuma, ko se ta začne uporabljati za ta pooblastila, ter z izvedbenimi in delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi navedenih direktiv.
2. Imetniki pooblastil iz člena 1(2) in, če je to primerno, organ, ki jih je izdal, če to ni nacionalni varnostni organ, na ozemlju katerega se v Uniji nahaja infrastruktura, sodelujejo z zadevnim nacionalnim varnostnim organom ter mu predložijo vse ustrezne informacije in dokumente.
3. Če informacije ali dokumenti niso bili predloženi v rokih, ki jih je v svojih zahtevkih določil nacionalni varnostni organ iz odstavka 2, lahko Komisija na podlagi obvestila nacionalnega varnostnega organa z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s členom 7(2), odvzame ugodnosti, dodeljene imetniku na podlagi člena 3.
4. Imetniki pooblastil iz člena 1(2) te uredbe Komisijo in Agencijo Evropske unije za železnice nemudoma obvestijo o vseh ukrepih drugih pristojnih varnostnih organov, ki bi lahko bili v nasprotju z njihovimi obveznostmi v skladu s to uredbo, Direktivo 2004/49/ES in Direktivo (EU) 2016/798.
5. Preden Komisija odvzame ugodnosti v skladu s členom 3, pravočasno obvesti nacionalni varnostni organ iz odstavka 2, organ, ki je izdal pooblastila iz člena 1(2), imetnike zadevnih pooblastil in nacionalni varnostni organ Združenega kraljestva o svoji nameri za odvzem ugodnosti in jim omogoči, da izrazijo svoja stališča.

⁷ Direktiva (EU) 2016/798 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o varnosti na železnici (prenovitev) (UL L 138, 26.5.2016, str. 102).

Člen 5

Varnostni standardi

1. Nacionalni varnostni organ iz člena 4(2) spremlja varnostne standarde v železniškem prometu, ki se uporabljajo za čezmejno infrastrukturo iz člena 1(2). Nacionalni varnostni organ Komisiji in Agenciji Evropske unije za železnice pošilja redna poročila o tej zadevi in jim po potrebi priloži priporočilo, naj Komisija ukrepa v skladu z odstavkom 2.
2. Kadar Komisija upravičeno dvomi, da varnostni standardi, ki se uporabljajo za upravljanje infrastrukture s področja uporabe te uredbe ali del te infrastrukture, ki se nahaja v Združenem kraljestvu, niso v skladu z ustreznimi določbami prava Unije, brez nepotrebne odlašanja z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s členom 7(2), odvzame ugodnosti, dodeljene imetniku v skladu s členom 3.
3. Za namene odstavka 1 lahko nacionalni varnostni organ zahteva informacije od ustreznih pristojnih organov in za to določi razumen rok. Če ustrezni pristojni organi zahtevanih informacij ne predložijo v roku, ki ga določi nacionalni varnostni organ, ali te informacije niso popolne, lahko Komisija na podlagi obvestila nacionalnega varnostnega organa z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s členom 7(2), odvzame ugodnosti, dodeljene imetniku na podlagi člena 3.
4. Preden Komisija odvzame ugodnosti v skladu s členom 3, pravočasno obvesti nacionalni varnostni organ iz člena 4(2), organ, ki je izdal pooblastila iz člena 1(2), imetnike zadevnih pooblastil in nacionalni varnostni organ Združenega kraljestva o svoji nameri za odvzem ugodnosti in jim omogoči, da izrazijo svoja stališča.

Člen 6

Posvetovanje in sodelovanje

1. Pristojni organi držav članic se po potrebi posvetujejo s pristojnimi organi Združenega kraljestva in z njimi sodelujejo, da se zagotovi izvajanje te uredbe.
2. Države članice Komisiji na zahtevo brez nepotrebne odlašanja zagotovijo vse informacije, ki so jih pridobile v skladu z odstavkom 1, ali vse druge informacije, ki so pomembne za izvajanje te uredbe.

Člen 7

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor iz člena 51 Direktive (EU) 2016/797 Evropskega parlamenta in Sveta⁸. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 navedene uredbe.

⁸ Direktiva (EU) 2016/797 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o interoperabilnosti železniškega sistema v Evropski uniji (UL L 138, 26.5.2016, str. 44).

Člen 8

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Uporablja se od dneva, ki sledi dnevno, ko za Združeno kraljestvo in v njem prenehata veljati Pogodbi v skladu s členom 50(3) Pogodbe o Evropski uniji.
3. Ta uredba se ne uporablja, če do datuma iz odstavka 2 začne veljati sporazum o izstopu, sklenjen z Združenim kraljestvom v skladu s členom 50(2) Pogodbe o Evropski uniji.
4. Ta uredba se preneha uporabljati tri mesece po začetku njene uporabe v skladu z odstavkom 2.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik